

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC CÔNG LẬP QUẬN 1, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

Trần Thị Cẩm Tú
Trường Đại học Sài Gòn

Tóm tắt: Kỹ năng sống trong bối cảnh chuyển đổi số ngày càng trở nên quan trọng vì sự phát triển nhanh chóng của công nghệ và sự thay đổi trong cách con người làm việc, học tập và giao tiếp. Trong thời gian qua, các địa phương đã có sự chuyển biến mạnh mẽ về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh. Tuy nhiên, công tác quản lý hoạt động này vẫn còn nhiều bất cập cần có các biện pháp quản lý phù hợp hơn trong bối cảnh chuyển đổi số. Bài báo nêu tóm tắt cơ sở lý luận, đánh giá thực trạng và đặc biệt đề xuất các biện pháp quản lý hữu hiệu về hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học trên địa bàn Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Biện pháp quản lý. Giáo dục kỹ năng sống, tiểu học, TP Hồ Chí Minh.

SOME MANAGEMENT MEASURES FOR LIFE SKILLS EDUCATION ACTIVITIES FOR STUDENTS AT PUBLIC PRIMARY SCHOOLS IN DISTRICT 1, HO CHI MINH CITY IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Tran Thi Cam Tu
Saigon University

Abstract: In the context of digital transformation, life skills are becoming increasingly essential due to rapid technological development and changes in how people work, study, and communicate. In recent years, localities have made significant progress in life skills education for students. However, the management of these activities still faces various challenges, requiring more appropriate solutions in the digital age. This paper briefly outlines the theoretical foundations, evaluates the current situation, and particularly proposes effective management measures for life skills education activities in primary schools in District 1, Ho Chi Minh City.

Keywords: Management measures, life skills education, primary education, Ho Chi Minh City.

Nhận bài: 22/04/2025

Phản biện: 23/05/2025

Duyệt đăng: 27/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đối với học sinh tiểu học, việc giáo dục kỹ năng sống (GDKNS) giúp các em đối mặt với những thách thức của cuộc sống hiện đại và góp phần hình thành nhân cách toàn diện, chuẩn bị cho các em bước vào tương lai. Ngoài ra, GDKNS tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên và nhà trường trong việc triển khai các chương trình giáo dục này. Hoạt động giáo dục này mở ra cơ hội cho giáo viên sáng tạo hơn trong phương pháp giảng dạy, từ đó nâng cao hứng thú học tập của học sinh. Đây là yếu tố quan trọng trong việc giữ chân học sinh và phát triển khả năng học tập suốt đời. Hơn nữa, tại Thành phố Hồ Chí Minh nói chung và Quận 1 nói riêng đang có sự phát triển nhanh chóng về công nghệ và thông tin. Việc tìm các biện pháp quản lý GDKNS trong bối cảnh chuyển đổi số (CĐS) ở các trường tiểu học tại đây là cần thiết giúp học sinh có nền tảng vững chắc cho tương lai đáp ứng sự kỳ vọng của xã hội vào thế hệ trẻ.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số khái niệm cơ bản

Hoạt động GDKNS được xem là một quá trình tác động sư phạm có mục đích, có kế hoạch nhằm

hình thành năng lực hành động tích cực, có liên quan đến kiến thức và thái độ, giúp cá nhân có ý thức về bản thân, giao tiếp, quan hệ xã hội, thực hiện công việc, ứng phó hiệu quả với các yêu cầu thách thức của cuộc sống hàng ngày. (Đào Thị Chi Hà, 2018). Có nhiều khái niệm về quản lý, trong bài báo này, chúng tôi sử dụng khái niệm sau đây: Quản lý là hoạt động điều khiển bằng việc lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra của con người lên một hệ thống nhằm đạt được các mục tiêu đề ra của hệ thống đó (Bùi Đức Tú, 2025).

Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống ở trường tiểu học trong bối cảnh CĐS là quá trình tổ chức và giám sát các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học, trong đó áp dụng các công nghệ số để tăng cường hiệu quả giảng dạy và học tập. CĐS trong quản lý giáo dục kỹ năng sống giúp tối ưu hóa các quy trình giảng dạy, cải thiện chất lượng giáo dục và tạo ra một môi trường học tập linh hoạt, hiện đại.

2.2. Tóm lược về thực trạng của vấn đề nghiên cứu trên địa bàn

Kết quả khảo sát cho thấy, trong bối cảnh CĐS,

cán bộ quản lý và giáo viên đặc biệt đánh giá cao sự cần thiết và tầm quan trọng của hoạt động GDKNS đối với học sinh tiểu học hiện nay. Điều này càng trở nên bức thiết trong bối cảnh xã hội hiện đại phát triển nhanh chóng, kéo theo nhiều vấn đề có thể gây tác động tiêu cực đến các em học sinh.

Các hoạt động GDKNS cho học sinh tại các trường tiểu học trên địa bàn Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh CDS được đánh giá ở mức khá. Tuy nhiên, một số nội dung trọng tâm cần được quan tâm đặc biệt, đó là đa dạng hóa các hình thức tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh, đồng thời áp dụng các phương pháp đổi mới, tương tác trên các nền tảng số, thích hợp và hiệu quả nhằm tạo sức hấp dẫn đối với cả học sinh và người giảng dạy trong thời đại số hóa.

Về thực trạng quản lý hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho học sinh, các cán bộ quản lý các đơn vị nhìn chung đánh giá ở mức khá. Việc xây dựng kế hoạch, tổ chức, kiểm tra, đánh giá cũng như các điều kiện hỗ trợ hoạt động trải nghiệm trong bối cảnh CDS đều được thực hiện ở mức khá, song vẫn còn tồn tại những hạn chế, chưa phát huy tối đa hiệu quả trong việc hỗ trợ đội ngũ giáo viên tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

2.3. Đề xuất một số biện pháp quản lý

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trong bối cảnh chuyển đổi số.

Qua thực tiễn khảo sát và phân tích thực trạng hoạt động GDKNS và quản lý hoạt động GDKNS cho học sinh tại các trường tiểu học công lập ở Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh CDS cho thấy còn một số nhỏ CBQL nhận thức chưa đầy đủ, đúng mức về vai trò của việc tổ chức hoạt động GDKNS cho HS trong bối cảnh CDS ở nhà trường, chưa nhiệt tình quan tâm đến hoạt động hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS. Bên cạnh đó, lực lượng GV trực tiếp tham gia vào quá trình tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động GDKNS cho HS trong bối cảnh CDS trong nhà trường chưa được tập huấn một cách bài bản về những vấn đề liên quan đến hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS, dẫn đến nhiều GV lúng túng, ngại khó khi thực hiện hoạt động trải nghiệm cho HS và các hoạt động tương tác trên nền tảng số.

Biện pháp 2: Cụ thể hóa việc lập kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trong bối cảnh chuyển đổi số.

Để thực hiện cải tiến kế hoạch quản lý hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS trong nhà trường đạt hiệu quả cao, người Hiệu trưởng, CBQL cần thực hiện đầy đủ các nội dung sau:

Hiệu trưởng xác định các nội dung, quan điểm xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS theo các văn bản quy phạm pháp quy.

Xác định nội dung hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS, nội dung quản lý hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS.

Cụ thể hóa xây dựng kế hoạch công tác hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS hàng tháng, hàng quý, cả năm và mỗi cá nhân, bộ phận cần đạt được mục tiêu gì, cách thực hiện và người chịu trách nhiệm thực hiện.

Biện pháp 3: Cải tiến công tác tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trong bối cảnh chuyển đổi số

Nhằm thực hiện nâng cao công tác tổ chức nói chung, công tác tổ chức hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS nói riêng, Hiệu trưởng cần thực hiện các nội dung sau:

- Phân công các bộ phận tổ chức, cá nhân tham gia vào việc thực hiện kế hoạch.
- Xác định công việc cụ thể cho các bộ phận tổ chức, cá nhân tham gia vào việc thực hiện kế hoạch.

Cách thực hiện biện pháp: Xác định các bộ phận tổ chức, cá nhân tham gia vào việc thực hiện kế hoạch.

- Thành lập ban chỉ đạo, ban tổ chức hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS. Cần xác định rõ vị trí, vai trò của từng thành viên trong ban tổ chức, phân cấp, phân quyền, cũng như xác định mối liên hệ phối hợp giữa nhiệm vụ của các bộ phận tham gia hoạt động.

- Huy động các nguồn lực cả trong và ngoài nhà trường tham gia nhằm mang lại hiệu quả cao nhất cho công tác tổ chức.

Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho đội ngũ nhằm đáp ứng tốt việc tổ chức hoạt động hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS.

Biện pháp 4: Đẩy mạnh công tác chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng sống trong bối cảnh chuyển đổi số.

Tăng cường hiệu lực và hiệu quả chỉ đạo công việc cụ thể của các bộ phận tổ chức, cá nhân để tạo sự phối hợp nhịp nhàng khi tham gia vào việc thực hiện kế hoạch.

Chỉ đạo và trực tiếp tham gia vào hoạt động lấy ý kiến phản hồi, đóng góp của các đối tượng tham

gia theo nội dung kế hoạch đã lập. Trực tiếp nhắc nhở, uốn nắn điều chỉnh những hạn chế, tồn tại, yếu kém phát sinh trong quá trình thực hiện hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS của GV.

Thực hiện công tác tuyên dương, khen thưởng tạo động lực làm việc cho cá nhân, tập thể. Kịp thời động viên, khuyến khích GV thực hiện nội dung hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS qua các tình huống thực tế mà HS gặp trong môi trường tự nhiên trong ngày, hoạt động ngoại khóa và các tương tác trên nền tảng số.

Biện pháp 5: Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục kỹ năng sống trong bối cảnh chuyển đổi số cho học sinh tiểu học

Hoạt động kiểm tra, đánh giá là bước quan trọng cuối cùng trong công tác quản lý GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS; qua kết quả đạt được trong GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS tại các trường tiểu học công lập Quận 1, chưa thực sự được quan tâm, chú trọng; đòi hỏi phải nâng cao hơn nữa để đo lường chính xác hiệu quả của hoạt động này. Do đó, việc đổi mới trong kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS cho HS là một trong những biện pháp cấp thiết, cần phải thực hiện các nội dung sau:

- Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá phù hợp, hình thức đánh giá cần có sự kết hợp giữa đánh giá thường xuyên, định kỳ và đánh giá quá trình
- Có sự thống nhất trong các tiêu chí và công khai các tiêu chí đánh giá.
- Tổ chức kiểm tra đánh giá.
- Tổng kết, rút kinh nghiệm, tiếp thu các ý kiến và điều chỉnh.

Biện pháp 6: Đổi mới quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động giáo dục kỹ năng sống trong bối cảnh chuyển đổi số

Bố trí và phân bổ cơ sở vật chất, công trình phòng học chức năng của nhà trường đảm bảo đáp ứng tối thiểu theo quy định và dần chuẩn hóa theo hướng hội nhập hiện đại và CDS.

Thực hiện dự trù kinh phí chi trả các hoạt động bồi dưỡng chuyên môn, nâng cấp thiết bị sử dụng hoạt động GDKNS và CDS trong dạy học; kinh phí tổ chức các hoạt động dưới cờ, bên ngoài lớp học, đổi mới hình thức GDKNS theo nguồn tài chính của nhà trường; huy động ủng hộ của phụ huynh HS.

Quản lý tốt các nguồn thông tin đến đội ngũ sư phạm, phụ huynh HS về các văn bản quy định có liên quan đến hoạt động GDKNS và CDS trong dạy học; kịp thời ghi nhận phản ánh trong quá

trình thực hiện nhằm đảm bảo các hoạt động minh bạch, hiệu quả.

2.4. Khảo sát bằng bảng hỏi về tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất

Biện pháp 1: “Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của quản lý GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; Biện pháp 2: “Cụ thể hóa việc lập kế hoạch quản lý hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; Biện pháp 3: “Cải tiến công tác tổ chức hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS” và Biện pháp 4: “Đẩy mạnh công tác chỉ đạo thực hiện hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS” cả 04 có ĐBT đều trên 4,20 kết quả này biểu đạt bốn biện pháp được đánh giá là “Rất cấp thiết”. Biện pháp 5 “Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động GDKNS cho học sinh” và biện pháp 6 “Đổi mới quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS” còn lại có ĐBT lần lượt là 4,12; 4,16 được đánh giá là “Cấp thiết”.

Từ kết quả trên cho thấy: qua các mức độ được đánh giá tính cấp thiết ở trên, Hiệu trưởng cần quan tâm nhiều hơn nữa đến công tác “Biện pháp 5: Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động GDKNS cho học sinh” và Biện pháp 6 “Đổi mới quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”. Điều này cho thấy các trường tiểu học Quận 1, Thành Phố Hồ Chí Minh chưa thật sự quan tâm đến thực hiện biện pháp này thường xuyên. Vì vậy, Hiệu trưởng cần quan tâm hơn vấn đề này để có biện pháp điều chỉnh phù hợp. Nhìn chung, kết quả khảo sát trên chứng tỏ các biện pháp đề xuất đều phù hợp với thực tiễn và phù hợp với yêu cầu của đại bộ phận các lực lượng tham gia hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS tại các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh.

Điểm trung bình chung về mức độ khả thi của 6 biện pháp là 4,3 được đánh giá “Rất khả thi”. Điểm trung bình của 06 biện pháp từ 4,1 đến 4,55. Qua đó, cho thấy:

Biện pháp 1: “Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của quản lý GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; Biện pháp 2: “Cụ thể hóa việc lập kế hoạch quản lý hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; Biện pháp 4: “Đẩy mạnh công tác chỉ đạo thực hiện hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; Biện pháp 6: “Đổi mới quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDKNS

cho học sinh trong bối cảnh CDS” có ĐBT trên 4,2 được đánh giá là “Rất khả thi”. 02 biện pháp còn lại: Biện pháp 3: “Cải tiến công tác tổ chức hoạt động GDKNS cho học sinh trong bối cảnh CDS”; và biện pháp 5 “Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động GDKNS cho học sinh” có ĐBT từ 4,1 đến 4,12, được đánh giá là “Khả thi”.

Điều này có thể khẳng định cả 06 biện pháp hoàn toàn đều có thể áp dụng trong điều kiện thực tế hiện nay tại các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh và phù hợp với toàn bộ phân các lực lượng tham gia vào hoạt tham gia hoạt động GDKNS trong bối cảnh CDS.

Như vậy, các biện pháp quản lý GDKNS trong bối cảnh CDS tại các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh mà tác giả đề xuất bước đầu được đánh giá là rất cần thiết với số ĐTB = 4,32 và rất khả thi với số ĐTB = 4,3. Việc thực hiện tại các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh là hoàn toàn thực hiện được. Nếu việc thực hiện diễn ra đồng bộ và có chất lượng

một số biện pháp trên thì chất lượng quản lý hoạt động GDKNS tại các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh CDS sẽ được nâng cao.

III. KẾT LUẬN

Các biện pháp quản lý trên được xây dựng với tính hệ thống, có sự liên kết chặt chẽ, hỗ trợ lẫn nhau; mỗi biện pháp vừa là điều kiện, vừa là tiền đề thúc đẩy sự thành công của các biện pháp còn lại. Việc triển khai đồng bộ và hiệu quả các biện pháp này góp phần tạo nên sự chuyển biến tích cực trong công tác GDKNS cho HS, đồng thời nâng cao chất lượng giáo dục của các trường tiểu học Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện trong bối cảnh CDS hiện nay. Các biện pháp đảm bảo tính kế thừa, hệ thống, khả thi và phù hợp với thực tiễn, góp phần khắc phục những hạn chế còn tồn tại trong công tác quản lý GDKNS trong bối cảnh CDS tại các trường tiểu học công lập trên địa bàn Quận 1 trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2015). *V/v hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống tại các cơ sở GDMN, GDPT và GDTX*. Ban hành kèm theo Quyết định số 463/BGDĐT-GDĐT ngày 28/01/2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Bùi Đức Tú (2025), *Giáo trình Quản lý Nhà nước về Giáo dục*, NX Đại học Sư phạm TP Hồ Chí Minh, p 12.
- Đào Thị Chi Hà. (2018). *Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non tư thục*. Luận án tiến sĩ Quản lý giáo dục. Học viện Khoa học xã hội.